Číslo jednací: 13Co 120/2016 - 120

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Vladimíra Fučíka a soudců Mgr. Zdeňka Lehovce a JUDr. Elišky Mrázkové v právní věci žalobců: **a) ThMgr. E. D.**, nar. xxx, bytem xxx, xxx, **b) Mgr. Z. D.,** nar. xxx, bytem xxx, xxx, zast.: JUDr. Markem Nespalou, advokátem se sídlem Praha 2, Vyšehradská 21 proti žalované: **Církev československá husitská**, se sídlem Praha 6, Wuchterlova 5, IČO: 00445185, zast.: Mgr. Jiřím Oswaldem, advokátem se sídlem Praha 1, Bílkova 6, **o náhradu škody a náhradu platu a hodnostního příspěvku,**

t a k t o :

I. Rozsudek soudu prvního stupně **s e p o t v r z u j e .**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem soud prvního stupně zamítl žalobu, kterou se žalobci domáhali, aby byla žalované uložena povinnost zaplatit žalobkyni a) částku 2,427.840,- Kč s příslušenstvím, žalobci b) částku 2,056.215,- Kč s příslušenstvím a oběma žalobcům částky 167.344,- Kč a 2,532.323,- Kč s příslušenstvím (výrok I.) a rozhodl, že žalobci jsou povinni zaplatit žalované na náhradu nákladů řízení částku 213.967,- Kč (výrok II.). Žalobci se uvedených částek domáhali jako náhrady škody, vzniklé neplatným rozvázáním služebního poměru žalovanou se žalobci dne 20.7.1993, v důsledku čehož jim žalovaná nepřidělovala žádnou práci a žalobci nemohli být vedeni ani na úřadu práce, neboť příslušné úřady neuměly závazně určit, zda služební poměr dosud trvá či nikoliv. Žalovaná částka představuje náhradu platu včetně hodnostního příspěvku (částky 2,427.840,- Kč a 2,056.215,- Kč) a dále náhradu škody, vzniklé žalobcům tak, že v důsledku toho, že jim žalovaná nevyplácela plat, byli

v platební neschopnosti, dále se domáhali příspěvku na úhradu otopu a světla a náhrady nákladů spojených s bydlením, neboť tyto výdaje za ně měla žalovaná hradit ve smyslu Řádu duchovenské služby.

Obvodní soud pro Prahu 6 již ve věci rozhodl rozsudkem ze dne 18.6.2013, č.j. 4 C 129/2002-145, kterým žalobu zamítl. Městský soud v Praze usnesením č.j. 13 Co 400/2014-193 ze dne 11.2.2015 rozsudek soudu prvního stupně zrušil z toho důvodu, že soud prvního stupně nejednal v tříčlenném senátu, ačkoli jde o pracovněprávní věc, navíc soud prvního stupně neprovedl dokazování, ačkoli na listinné důkazy ve svém rozsudku odkazoval.

Soud prvního stupně v novém rozsudku znovu vyšel z nálezu Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 3597/10, podle něhož obecné soudy nemají pravomoc projednat a rozhodnout spor týkající se určení trvání služebního poměru žalobců u žalované, neboť by došlo k nepřípustnému zásahu do vnitřní autonomie církve a do její samostatné a nezávislé rozhodovací pravomoci zaručené čl. 16. odst. 2 Listiny; tuto pravomoc však mají, pokud jde o posouzení majetkových nároků žalobců vůči žalované. V nálezu Ústavní soud rovněž uvedl, že pro posouzení majetkových nároků žalobců vůči žalované bude na žalované, aby se těmto nárokům ubránila tím, že prokáže rozhodnutím příslušného orgánu, že služební poměr žalobců vůči žalované zanikl. Soud prvního stupně konstatoval, že o tom, zda služební poměr žalobců u žalované trvá, již bylo pravomocně rozhodnuto usnesením ústřední rady žalované ze dne 22.2.2012, č. 4.6.128, v jehož odůvodnění je uvedeno, z jakých důvodů, rozhodnutím jakého orgánu, a ke kterému dni služební poměr žalobců a žalované skončil. Vycházeje z výše uvedeného je tedy dle soudu prvního stupně jednoznačné, že služební poměr zanikl dne 18.9.1993, žalobcům tedy nevznikly žádné nároky po tomto datu. Soud prvního stupně dále zkoumal oprávněnost nároků žalobců před datem 18.9.1993, ke kterému služební poměr žalobců k žalované skončil, a to od července 1993 do 18.9.1993, kdy podle nařízení vlády č. 86/93 Sb. měl každému z žalobců náležet plat ve výši 10.046,- Kč hodnostní přídavek ve výši minimálně 700,- Kč měsíčně, nájemné ve výši 628,- Kč, jednalo se tedy o částku 27.635,- Kč pro každého z žalobců. Žalovaná ohledně tohoto nároku vznesla námitku promlčení a soud prvního stupně konstatoval, že tento nárok je promlčen, neboť od 18.9.1993 běžela tříletá promlčecí doba stanovená v ust. § 263 odst. 1 zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, a žalobci své nároky uplatnili u soudu až 31.12.2001.

Proti tomuto rozsudku podali žalobci včasné odvolání, v němž soudu prvního stupně vytýkali, že provedl nesprávný výklad nálezu Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 3597/10. Podle tohoto nálezu mají obecné soudy pravomoc a příslušnost spor o majetkových nárocích žalobců rozhodnout a žalovaná se může jejich majetkovým nárokům bránit tím, že prokáže rozhodnutím příslušného orgánu, že služební poměr žalobců vůči církvi zanikl a to ke konkrétnímu datu. Žalovaná však takové rozhodnutí nepředložila a ani jej předložit nemůže, neboť takové rozhodnutí neexistuje. Žalovaná neuvedla ani konkrétní datum, k němuž měl služební poměr skončit, z listinných důkazů, v řízení provedených, vyplývají odlišná data ukončení služebního poměru. Navíc k ukončení služebního poměru nedošlo způsobem upraveným organizačním řádem žalované, který stanovuje, že služební poměr se rozvazuje propuštěním ze služeb církve Ústřední radou a to buď na základě odůvodněného návrhu Diecézní rady, vždy však po slyšení duchovního, nebo na základě rozhodnutí kárného výboru. Žalovaná však nedoložila ani návrh Diecezní rady, ani skutečnost, že se konalo slyšení, ani rozhodnutí Ústřední rady. Usnesením Ústřední rady žalované z 11.2.2012, č. 4.6.128 se pouze zamítá návrh na určení, že služební poměr trvá, k jakému datu a na základě jakého úkonu byl služební poměr ukončen, však již neuvádí. Ze zápisu

ze 123. plenárního zasedání Ústřední rady ve dnech 17. a 18.9.1993 vyplývá, že bylo schváleno ukončení služby žalobců a rozvázání jejich pracovního poměru, tím došlo ke schválení, nikoli k rozhodnutí o rozvázání služebního poměru. Žalovaná tedy nepředložila takové rozhodnutí, které předpokládal Ústavní soud v nálezu sp. zn. IV. ÚS 3597/10, tudíž nebylo prokázáno, že by služební poměr žalobců zanikl. Žalobkyně a) navíc dodala, že rozhodnutí soudu prvního stupně je v rozporu s dobrými mravy. Žalobci navrhli, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil tak, že žalobě vyhoví. Pokud by rozsudek ve výroku o věci samé potvrdil, navrhli, aby aplikoval ust. § 150 o.s.ř. a žalované náklady řízení nepřiznal, a to s ohledem na finanční a majetkovou situaci žalobců.

Žalovaná ve svém vyjádření k odvolání uvedla, že se ztotožňuje se závěry soudu prvního stupně a navrhla potvrzení napadeného rozsudku.

Odvolací soud se již ve zrušovacím usnesení č.j. 13 Co 400/2014-193 ze dne 11.2.2015 ztotožnil se závěry vyslovenými v nálezu Ústavního soudu sp.zn. IV. ÚS 3597/10, že soud nemá pravomoc zkoumat a řešit otázku trvání a zániku služebního poměru žalobců u žalované, jak Ústavní soud uvedl, soudy jsou vyloučeny z přezkumu aktu, jimiž příslušný Církevní orgán podle vnitřních předpisů církve rozhodl, že služební poměr duchovního k církvi skončil. Zaměřil se proto na posouzení, zda ve smyslu nálezu Ústavního soudu sp.zn. 4 ÚS 3597/10 žalovaná předložila k důkazu rozhodnutí svého příslušného orgánu o tom, že služební poměr žalobců vůči žalované zanikl.

S ohledem na to, že z protokolu o jednání před soudem prvního stupně nevyplývá, že by soud prvního stupně prováděl dokazování listinnými důkazy, provedl odvolací soud sám důkaz zápisem ze 123. plenárního zasedání Ústřední rady Církve československé husitské ze 17. a 18.9.1993, zápisem ze 159. zasedání Ústřední rady žalované ze dne 8.3.1997 a usnesením Ústřední rady Církve československé husitské č. 4.6.128 ze dne 22.2.2012.

Odvolací soud vzal z provedených důkazů za prokázané usnesením Ústřední rady žalované ze dne 22.2.2012 č. 4.6.128, že byl zamítnut návrh na určení, že služební poměr žalobců u žalované trvá, a v odůvodnění bylo uvedeno, že Ústřední rada Církve československé husitské na plenárním zasedání ve dnech 17. a 18.9.1993 rozhodla o ukončení služebního poměru se žalovanými. Ze zápisu ze 123. plenárního zasedání Ústřední rady Církve československé husitské ze 17. a 18.9.1993 bylo prokázáno, že Ústřední rada Církve československé husitské schválila ukončení služby žalobců a zároveň rozvázání jejich pracovního poměru. Ze zápisu ze 159. zasedání Ústřední rady žalované ze dne 8.3.1997 bylo prokázáno, že Ústřední rada konstatovala, že požadavek církevního řádu na slyšení byl splněn tím, že Diecézní rada v Plzni vyzvala žalobce, aby se dostavili k jednání a oni tuto výzvu odmítli. Odvolací soud tak vzal z provedených důkazů za prokázané, že na 123. plenárního zasedání Ústřední rady Církve československé husitské ze 17. a 18.9.1993 bylo rozhodnuto o ukončení služby žalobců a zároveň rozvázání jejich pracovního poměru. Pokud žalobci namítali, že jde o schválení a nikoli rozhodnutí, není tato námitka relevantní, naopak svědčí to o tom, že Ústřední rada jednala v souladu s církevním řádem, na který žalobci odkazují, a který předpokládá návrh Diecézní rady, o kterém rozhoduje Ústřední rada, tím, že Ústřední rada návrh schválí, současně rozhodne. Rovněž bylo prokázáno, že žalobci byli pozváni na slyšení před Diecézní radou, této možnosti však nevyužili. Odvolací soud tak uzavřel, že za situace, kdy obecné soudy nejsou oprávněny rozhodnout o trvání, resp. skončení služebního poměru duchovního k církvi, musí vycházet z rozhodnutí 123. plenárního zasedání Ústřední rady Církve československé husitské ze 17. a 18.9.1993, které obstojí i vůči námitkám vzneseným žalobci, a je rozhodnutím, které předpokládá nález Ústavního soudu sp. zn.

IV. ÚS 3597/10 pro to, aby se žalovaná ubránila nároku žalobců. Poté co dne 18.9.1993 služební poměr žalobců k žalované zanikl, nevznikly žalobcům vůči žalované žádné nároky na náhradu platu, hodnostního příspěvku, ani příspěvku na úhradu otopu a světla a náhrady nákladů spojených s bydlením. Stejně tak nebylo možno dovodit ani vznik jiné škody, za kterou by žalovaná odpovídala.

Pokud jde nároky vztahující se k období před 18.9.1993, kdy služební poměr žalobců k žalované skončil, postupoval soud prvního stupně správně, když nejprve posuzoval vznesenou námitku promlčení. Správný je i jeho závěr, že nárok žalobců je promlčen. Nárok na plat a další příspěvky vyplývající ze služebního poměru je nutno právně posuzovat podle zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, účinného do 31.12.2006. Soud prvního stupně správně dovodil, že promlčecí doba nároků ze služebního poměru počala běžet v okamžiku skončení služebního poměru žalobců tj. od 18.9.1993, a dle ust. § 263 odst. 1 zákona č. 65/1965 Sb. činila tři roky, v této lhůtě žalobci svůj nárok u soudu neuplatnili, proto se uplynutím promlčecí doby nárok žalobců dle ust. § 261 odst. 1 zákona č. 65/1965 Sb. promlčel, a s ohledem na vznesenou námitku promlčení, nemůže být žalobcům přiznán.

Pokud jde o náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně, je rozhodnutí soudu prvního stupně rovněž správné, žalovaná měla ve věci plný úspěch a proto jí náleží náhrada nákladů řízení, kterou soud prvního stupně správně vypočetl. Odvolací soud neshledal důvody pro aplikaci § 150 o.s.ř., skutečnost, že žalobci od roku 1993 nepracují, sama o sobě není důvodem pro aplikaci tohoto ustanovení a odvolací soud neshledal vinu na tom, že žalobci nepracovali na straně žalované.

Soud prvního stupně tak postupoval správně, když žalobu jako celek zamítl. Odvolací soud proto postupoval dle § 219 o.s.ř. a rozsudek soudu prvního stupně jako věcně správný potvrdil včetně správného výroku o náhradě nákladů řízení.

O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 1 ve spojení s § 224 odst. 1 o.s.ř. Žalovaná sice byla v odvolacím řízení plně úspěšná, ale náhradu nákladů řízení nepožadovala.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí je dovolání přípustné, jestliže Nejvyšší soud České republiky na základě dovolání podaného do dvou měsíců ode dne doručení písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí prostřednictvím soudu prvního stupně dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

V Praze dne 1. června 2016

JUDr. Vladimír F u č í k v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Mitkovová Anna